§ 47 14.9.2026

PIETARSAAREN KAUPUNGIN VIRAN- JA TOIMENHALTIJOIDEN KIELISÄÄNTÖ

Kansalaisten oikeudesta saada palveluja omalla äidinkielellään ja viranomaisten velvollisuudesta tuottaa näitä palveluja säädetään Suomen perustuslaissa (731/1999), kielilaissa (423/2003) ja laissa julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003).

Pietarsaaren kaupungin on huolehdittava siitä, että henkilöstöllä on riittävä kielitaito viranomaistehtävien hoitamiseksi kielilaissa ja muussa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Voimassa olevan lainsäädännön lisäksi Pietarsaaren kaupungin on virkoja ja toimia täytettäessä noudatettava kielitaitovaatimuksena seuraavia periaatteita:

1 § Palvelujen antaminen eri kielillä

Jokaisen yksikön, jonka toimintaan kuuluu asiakaspalvelu, tulee esteettä pystyä palvelemaan sekä suomen- että ruotsinkielisiä asiakkaita heidän äidinkielellään, jos palvelua ei ole järjestetty kieliryhmittäin.

2 § Kielitaitoa koskevat kelpoisuusvaatimukset

Virat ja toimet luokitellaan kielitaitovaatimusten mukaisesti neljään luokkaan seuraavasti:

I luokka

Kielitaitovaatimus: Suomen ja ruotsin kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito. Ryhmään kuuluvat: Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja.

II luokka

Kielitaitovaatimus: Suomen ja ruotsin kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito.

Ryhmään kuuluvat: Johtavat viran- ja toimenhaltijat, asiakaspalvelussa jatkuvasti työskentelevät henkilöt, jos asiakaspalvelu käsittää vaativia suullisia ja kirjallisia tehtäviä, ja luottamuselimien sihteerin tehtävissä työskentelevät henkilöt.

Kielitaitovaatimus on tässä ryhmässä vahvistettava kelpoisuusehdoksi.

III luokka

Luokista I–II poikkeavat kielitaitovaatimukset palkkaavan viranomaisen erillisen päätöksen mukaisesti.

IV luokka

Ei muodollisia kielitaitovaatimuksia.

3 § Kielitaidon määrittämisen perusteet

Kielisäännön 2 §:n mukaisen kielitaitovaatimuksen vahvistaa se viranomainen, joka valitsee vakituisen viran- tai toimenhaltijan. Työpaikkailmoituksessa on mainittava mahdollisista kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista ja työtehtävien edellyttämästä tai palvelukseen otettaessa ansioksi luettavasta kielitaidosta.

4 § Kielitaidon osoittaminen

Viranhaltija/työntekijä osoittaa kielitaitonsa valtioneuvoston suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta antaman asetuksen 481/2003 mukaisesti. Kelpoisuuden edellyttämän kielitaidon määrittämiseksi annetaan erillinen **soveltamisohje.**

Käytännön kielitaito varmistetaan haastattelutilanteessa.

5 § Hakuajan päätyttyä osoitettu kielitaito

Palvelussuhteeseen otettaessa huomioidaan myös sellainen hakija, joka on osoittanut vaaditun kielitaidon hakuajan päätyttyä, ellei se viivytä asian käsittelyä.

6 § Äidinkieleltään muun kuin suomen- tai ruotsinkielisten kielitaitovaatimus

Äidinkieleltään muun kuin suomen- tai ruotsinkielisen hakijan tulee osoittaa toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa sekä suomen että ruotsin kielen taito.

7 § Erivapaus

Erityisten syiden niin vaatiessa voi palkkaava viranomainen myöntää erivapauden tai lievennyksen tämän säännön mukaisista kielitaitovaatimuksista.

Henkilölle, jonka äidinkieli on muu kuin ruotsi tai suomi, voi palkkaava viranomainen myöntää erivapauden muodollisista kielitaitovaatimuksista ottaen huomioon kielellisen suunnittelun, tehtävien luonteen ja paikalliset olosuhteet.

8 § Erinäiset määräykset

Kielisääntöä sovelletaan sekä vakinaiseen että määräaikaiseen henkilöstöön.

Lähtökohtana on, että sijaisia koskevat kielivaatimukset ovat samat kuin vakinaisilla viran- tai toimenhaltijoilla, mutta esihenkilö voi tarvittaessa arvioida vaatimukset tilanteen mukaan.

Niiden virkojen ja toimien osalta, joissa vaadittavasta kielitaidosta on erikseen säädetty, noudatetaan asianomaisia lakeja ja asetuksia.

Soveltamisohjeet kelpoisuuteen liittyvän kielitaidon osoittamiseksi Pietarsaaren kaupungissa

Kielitaito on osa henkilöstön palkkaamisessa vaadittavaa muodollista kelpoisuutta. Tämän toimintaohjeen tarkoituksena on auttaa palkkaavaa tahoa soveltamaan lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta, jotta henkilöstön kielitaito varmistetaan työssä vaadittavissa kielissä. Kielitaito määräytyy pääosin suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 481/2003 mukaisesti. Kielitaito voidaan osoittaa seuraavilla tavoilla:

Erinomainen kielitaito

Yleiset kielitutkinnot (ylimmällä tasolla)

- Suullisen ja kirjallisen taidon taso 6 (puheen ja tekstin tuottaminen), puheen ja tekstin ymmärtäminen

Valtionhallinnon kielitutkinnot (erinomainen taso)

- Kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito (erinomainen suullinen ja kirjallinen taito, puheen ja tekstin ymmärtäminen)

Erinomaista suullista ja kirjallista kielitaitoa osoittavat opinnot

- suorittanut korkeakoulussa kypsyysnäytteen sekä koulusivistyksen kyseisellä kielellä (suomi tai ruotsi äidinkielenä perusopetuslain tai lukiolain mukaisissa opinnoissa tai vastaavissa opinnoissa)
- suorittanut ylioppilastutkinnon, johon sisältyy vähintään arvosana magna cum laude approbatur kyseisessä kielessä suoritetussa äidinkielen kokeessa
- suorittanut ylioppilastutkinnon, johon sisältyy vähintään arvosana eximia cum laude approbatur suomi toisena kielenä tai ruotsi toisena kielenä -kokeessa.

Hyvä tai tyydyttävä suullinen ja kirjallinen kielitaito

Yleiset kielitutkinnot (keskitaso)

- Taso 4–5: suomen ja ruotsin kielten hyvä suullinen ja kirjallinen taito
- Taso 3: suomen ja ruotsin kielten tyydyttävä suullinen ja kirjallinen kielitaito

Valtionhallinnon kielitutkinnot

- Todistuksen arvosana: hyvä tai tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito

Tutkintosuoritusten vastaanottajan antama todistus kielitaidosta

- Todistuksen arvosana: hyvä tai tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito

Ammattikorkeakoulun tutkintotodistus/opintosuoritusote

- Arvosana tekstiosassa, jossa viitataan lakiin julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta ruotsin ja suomen kielen taidosta: hyvä tai tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito

- Arvosana opintosuoritusotteessa (otteesta on ilmettävä erilliset arvosanat suullisesta ja kirjallisesta taidosta)

4–5: suomen ja ruotsin kielten hyvä suullinen ja kirjallinen taito
1–3: suomen ja ruotsin kielten tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito

Ammattikoulun tutkintotodistus/opintosuoritusote (todistus tehtävään vaadittavasta koulutuksesta)

- Arvosana tutkintotodistuksessa tai opintosuoritusotteessa asteikolla 1–5:
  3–5: suomen ja ruotsin kielten hyvä suullinen ja kirjallinen taito
  1–2: suomen ja ruotsin kielten tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito

- Arvosana tutkintotodistuksessa tai opintosuoritusotteessa asteikolla 1–3:
  2–3: suomen ja ruotsin kielten hyvä suullinen ja kirjallinen taito
  1: suomen ja ruotsin kielten tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito

Ylempi korkeakoulu

- Suorittanut korkeakoulututkintoon kuuluvan kielikokeen (hyvä tai tyydyttävä)
- Suorittanut vähintään 35 opintoviikon opinnot ruotsissa tai suomessa taikka arvosanan cum laude (=hyvä)
- Suorittanut vähintään 15 opintoviikon opinnot ruotsissa tai suomessa taikka arvosanan approbatur (=tyydyttävä)

Koulusivistys/ammattikoulutus/lukiokoulutus

- Koulusivistys/ammattikoulutus/lukiokoulutus kyseisellä kielellä vastaa hyvää suullista ja kirjallista taitoa.

Ylioppilastutkinto

- Arvosana M vastaa hyvää suullista ja kirjallista taitoa
- Arvosana B vastaa tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa

Kielikylpy

Peruskoulun (vl 1–9) suorittaminen kyseisen kielen kielikylvyssä vastaa hyvää suullista ja kirjallista taitoa.

Työtehtävään riittävä taito käyttää puheessa ruotsia ja/tai suomea

Palkkaavan viranhaltijan on varmistauduttava siitä, että palvelukseen otettavalla on työtehtävien edellyttämä kielitaito. Työnhakijan on voitava osoittaa työhaastattelussa suomen ja ruotsin kielen taitonsa.

Henkilön katsotaan saaneen koulusivistyksensä sillä kielellä, jolla hän on perusopetuslain (628/1998) tai lukiolain (629/1998) mukaisista tai vastaavista opinnoista saamassaan päättötodistuksessa saanut hyväksytyn arvosanan äidinkielenä opiskellusta suomen tai ruotsin kielestä. Muutoin on myös voimassa, mitä valtioneuvoston asetuksessa (481/2003) säädetään suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa.